

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

לפני כבוד השופט עדי הדר

התובעת: דנס מנופים בע"מ

נגד

הנתבעים: 1. עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ
2. מחמוד חוסין

פסק דין

לפני בימ"ש תביעה לחיוב בנזק נטען שנגרם לבעלת מנוף עקב קריסתו.

כתב התביעה

1. התובעת טענה בכתב התביעה שהגישה ביום 14.6.18 כי השכירה לנתבעת (להלן: "השוכרת") מנוף וכי עקב רשלנותה, ו/או עקב רשלנות המפעיל מטעמה, המנוף קרס ונגרם לה נזק כספי.

להלן הסעדים המבוקשים:

- הוצאות חילוץ שרידי עגורן – 20,000 ₪.
- הובלת שרידי העגורן ופריקה אצל התובעת – 20,000 ₪.
- רכישת עגורן – 924,000 ₪.
- הוצאות יבוא – 33,077 ₪.
- יצור משקולות – 70,400 ₪.
- תוספת חוליות – 219,330 ₪.
- דמי שכירות מנוף 15 חודשים לפי 22,000 ₪/חודש – 330,000 ₪.
- חוב עבודות התובעת בפנים קבינה – 8,762 ₪.
- ייתרת תשלום חוב – 4,720 ₪.
- שכ"ט שמאות – 60,000 ₪.
- סה"כ 1,690,269 ₪.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

כתב הגנה מטעם השוכרת

2. השוכרת טענה בכתב ההגנה שהגישה ביום 23.8.18 כי קריסת המנוף נגרמה עקב תנאי מזג אויר שאינה אחראית להם וכי היא שילמה לתובעת בהתאם לחוזה ביניהן עבור ביטוח שעל התובעת היה לערוך. כמו כן, טענה כי לא נגרם לתובעת נזק ויתכן שהחזירה המנוף לפעולה.

תיקון כתב התביעה

3. ביום 4.12.18 התובעת הגישה כתב תביעה מתוקן אליו צרפה כנתבע 2 המנופאי (להלן: **"מוחמד"**).

כתב הגנה מטעם מוחמד

4. מוחמד חזר בכתב ההגנה מטעמו שהגיש ביום 21.1.19 על טענות השוכרת וכן טען להעדר עילה ויריבות בינו ובין התובעת.

הדיון הראשון

5. ביום 3.2.19 התקיים הדיון הראשון. בימ"ש לא קיבל עמדת השוכרת לפיה יש למחוק כתב התביעה המתוקן עקב צרף מוחמד כנתבע שעה שבבקשה לתיקון כתב התביעה היא טענה לצורך לתיקון שם התובעת. אולם, בימ"ש העיר לתובעת על כך שהיה עליה לציין מלוא היקף התיקון בבקשה לתיקון כתב התביעה והרשה לשוכרת להגיש כתב הגנה מתוקן. כמו כן, החל בהליך למינוי מומחה.

הגשת כתב הגנה מתוקן

6. ביום 25.2.19 השוכרת הגישה כתב הגנה מתוקן.

מינוי מומחה מטעם בימ"ש והגשת חוו"ד

7. ביום 12.5.19 בימ"ש מינה כמומחה מטעמו את המהנדס צבי נעמן. ביום 13.8.19 המומחה הגיש חוו"ד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 35582-06-18 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

הגשת ראיות

8. ביום 27.9.19 התובעת הגישה ראיותיה. השוכרת הגישה ראיותיה ביום 18.11.19 ומוחמד ביום 1.12.19.

הדיון השני

9. ביום 8.12.19 התקיים הדיון השני. בימ"ש קבע מועדים לשמיעת ראיות.

הדיון השלישי

10. ביום 11.5.20 התקיים הדיון השלישי. עקב הכרזת תקופת חרום לא נשמעו ראיות. בימ"ש קבע מועדים חדשים לשמיעת הראיות.

הדיון הרביעי

11. ביום 17.6.20 התקיים הדיון הרביעי. נחקרו מנהלי התובעת והשוכרת ומוחמד.

הדיון החמישי

12. ביום 22.6.20 התקיים הדיון החמישי בו נחקר המומחה מטעם בימ"ש.

השלמת חוו"ד

13. ביום 24.6.20 המומחה מטעם בימ"ש הגיש השלמה לחוו"ד בהתאם להחלטות שנתן בימ"ש בדיון.

הגשת סיכומים

14. מכיוון שהשוכרת זנחה כוונתה להעיד מומחה מטעמה, בימ"ש נתן צו להגשת סיכומים. התובעת הגישה סיכומיה ביום 10.8.20, השוכרת ביום 16.8.20 ומוחמד ביום 9.9.20.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 35582-06-18 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

דיון והכרעה

15. על בימ"ש להכריע במחלוקות שלהלן:

האם המנוף קרס עקב רשלנות של השוכרת או מוחמד?

האם על השוכרת לשלם לתובעת שווי המנוף ודמי שכירות עד תום תקופת השכירות מכח התחייבות חוזית?

האם התובעת התחייבה לבטח המנוף?

ככל שהנתבעים גרמו הנזק ולא התובעת הייתה אמורה לערוך הביטוח, מהו היקף הנזק?

האם המנוף קרס עקב רשלנות של השוכרת או מוחמד?

16. להלן גרסאות הצדדים:

גרסת התובעת

17. התובעת טענה בכתב התביעה כי עוסקת בהשכרה, הקמה ואחזקת מנופים ומתקני הרמה, ובין היתר היה בבעלותה מנוף עגורן צריח מתוצרת פוטיין הרשום אצלה כמנוף 73.

השוכרת שכרה את המנוף ממנה לשימושה באתר הבניה במלון לגון בנתניה (להלן: "האתר") ומוחמד הינו מנופאי אשר בעיסוקו מעסיק מנופאים נוספים.

ביום 29.12.14 חתמו התובעת והשוכרת על החוזה לפיו הושכר המנוף לשוכרת (להלן: "החוזה") לשם שימוש במנוף באתר.

התובעת מילאה את חלקה בחוזה והקימה עבור השוכרת המנוף באתר והוא עבר לאחריותה של השוכרת על פי החוזה, כאשר על השוכרת היה להציב מפעיל מורשה ומנוסה להפעלת המנוף באתר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

בחודש אוקטובר 2015 נפל המנוף וניזוק באורח מוחלט וזאת עקב רשלנות השוכרת ו/או מוחמד ו/או מי מטעמם שעה שהמנוף היה באחריותה ובשליטתה הבלעדית של השוכרת ו/או מי מטעמה.

ביום 24.8.16 פנתה התובעת לשוכרת במכתב ודרשה כי תשלם לה את סכומי הנזק בהן נשאה התובעת בשל אובדן מוחלט למנוף, עלויות הפינוי המוגדלות וחוב כספי שנתר לשוכרת כלפי התובעת.

השוכרת לא התכחשה לאחריותה, כאשר תלתה את סירובה בכך שטרם קיבלה לידיה את דו"ח חקירת התאונה המגדיר את הסיבה לקרות התאונה.

אף שהועברו אליה ממצאי חוות הדעת, נמנעה השוכרת בחוסר תום לב מוקצן לשלם לתובעת תשלום כלשהו.

מוחמד חב אחריות שילוחית לרשלנותו הפושעת של העובד מטעמו וכי הלה התרשל בעת בחירת העובד ו/או ניהולו ו/או הדרכתו ובמעשיו ו/או במחדלו הביא על התובעת נזקים ממוניים כבדים, והוא חב בפיצוי התובעת בגין אלה.

לטענת התובעת, השוכרת הסכימה מראש כי בכל מקרה בו חברת הביטוח לא תשלם לתובעת את מלוא הנזקים תוך 60 יום, מיום האירוע, מכל סיבה שהיא הרי שהיא מתחייבת לשלם עבור הנזקים ישירות לתובעת.

גרסת השוכרת

18. השוכרת טענה בכתב ההגנה כי מזג האוויר ביום האירוע סער בצורה פתאומית וקיצונית בכל קנה מידה עם רוחות עזות של 120-140 קמ"ש, שגרמו בין היתר לקריסת מנופים נוספים, התהפכות כלי רכב, עקירת תחנות אוטובוס.

נוסף לעגורן נשוא התביעה, ביום האירוע קרס עגורן נוסף של התובעת באתר בניה בתל-אביב וקרסו עשרות חוליות עגורנים במגרש של התובעת בעיר טירה.

עם קריסתו של העגורן באתר, הופסקה שכירות העגורן והשוכרת שילמה את החלק היחסי בגין הימים בהם נעשה שימוש לאותו חודש.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

ביום 24.8.16 בחלוף 10 חודשים מיום האירוע התקבל מכתבה של התובעת בדרישה לפיצוי.

ביום 13.9.16 נשלח מכתב תשובה מהשוכרת בו התבקשה התובעת להעביר עותק מפוליסת הביטוח לה התחייבה. חלפו שנתיים ועד מועד הגשת כתב ההגנה לא התקבלה תשובת התובעת למכתב.

הנזקים הנטענים נגרמו בין היתר בשל מזג האוויר הסוער ביום האירוע שאינו באחריות השוכרת. השוכרת מילאה חלקה בהסכם בדווקנות, לרבות תשלום הסך הנוסף של 2,000 ₪ עבור עריכת הביטוחים על ידי המשכירה, בעוד שהתובעת לא פעלה כן, אלא הפרה את חובתה ע"פ סעי' 6.3.3 להסכם, לפיו התחייבה לבטח את העגורן בביטוח צמ"ח, נזק בזדון, שבר מכני וקצר חשמלי.

עוד טענה השוכרת, כי לא הוצגה כל ראיה להיזק שנגרם לעגורן, כגון אישור גריטה/השבתה וכי לא מן הנמנע כי העגורן הוחזר לשימוש התובעת.

השוכרת טענה ששילמה לתובעת את כל המגיע לה עד השקל האחרון.

גרסת מוחמד

19. מוחמד טען בכתב ההגנה כי דין התביעה כנגדו להידחות על הסף מחמת העדר עילה ויריבות שכן אין בינו ובין התובעת יחסים המקימים כנגדו עילת תביעה.

מוחמד טען לניתוק הקשר הסיבתי בין הנזקים הנטענים לבין קיומו של מעשה ו/או מחדל מצידו אשר הביא לנזקים אלו.

עוד טען שהאירוע הנטען, הינו אירוע בלתי צפוי המהווה התממשותו של סיכון בלתי נשלט כתוצאה מכח עליון ואשר אינו מקים עילה לפיצוי בגין הנזקים הנטענים. ביום האירוע, התרחשו אירועים דומים במקומות אחרים ברחבי הארץ, לרבות בחצריה של התובעת עצמה וזאת עקב פגעי מזג האוויר הסוער ששרר באותו יום ואשר הביא בין היתר, לקריסת מנוף נוסף בחצרי התובעת.

מוחמד חזר על טענת השוכרת לפיה התובעת התחייבה לערוך ביטוח שיכסה נזקי רכוש שייגרמו למנוף. מוחמד טען כי במידה והתובעת אכן פעלה על פי התחייבותה החוזית, הרי דרישתה לפיצוי בגין נזקי הרכוש שנגרמו למנוף צריכים להיות מופנים כלפי חברת הביטוח אצלה נערך הביטוח.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

חו"ד המומחה מטעם בימ"ש

20. לצורך הכרעה בשאלה האם המנוף קרס עקב רשלנות של השוכרת או מוחמד, בימ"ש מינה מומחה מטעמו. המומחה המהנדס נעמן הגיש חו"ד בה דן בסעיף 4 בשאלה: מה גרם לקריסת העגורן ?

21. המומחה הסביר בסעיף 4.1 כי דיון בנושא מחייב הבנת והבהרת המושג "שחרור לילה". המומחה הסביר כי מושג זה בא להגדיר את מצבו התפעולי – בטיחותי הנדרש של עגורן המורכב באתר כאשר הוא אינו פעיל. המומחה המשיך והסביר כי במשטר רוחות סוער במיוחד, או בהפסקת פעילות יזומה, המטרה של מצב "שחרור לילה, היא לאפשר סיבוב חופשי, בהתאם לכיוון הרוח של הזרוע האופקית של העגורן. זאת כדי למנוע או למזער את כוחות הרוח והמומנט המהפך העלולים להביא לקריסת העגורן."

22. בסעיף 4.2 המומחה הסביר שכדי לאפשר סיבוב חופשי של הזרוע האופקית "יש לנתק את הזנת החשמל למנועי העגורן ולשחרר את הבלם המכני, וזאת באמצעות הידוק ידני של אומי הבלם. פעולות אלה, רבע המומחה, על מפעיל המנוף לבצע "טרם שהוא עוזב את העגורן ומשאירו במצב לא פעיל"

23. בסעיף 4.3 המומחה קבע כי הדיון בנושא הגורם לקריסת העגורן מתמקד בשאלות שלהלן:

האם מנגנון שחרור הלילה היה תקין במועד האירוע ?

האם המפעיל ביצע שחרור לילה טרם שעזב העגורן ?

האם ייתכן שלמרות שהתשובות לשאלות הראשונות הן חיוביות, העגורן קרס בכל זאת בשל רוח חזקה ויוצאת דופן ?

24. בסעיף 4.4 המומחה ציין כי משרד העבודה ערך חקירה בסמוך לאחר האירוע שלוותה ע"י מהנדס בודק לעגורנים, מר עמירם בורוביץ, וממצאי החקירה נשענים על חו"ד. המהנדס בורוביץ קבע בחו"ד כי מבנה העגורן בעת האירוע תאם את מפרטי היצרן ולהערכתו, העגורן קרס מכיוון שלא היה במצב "שחרור לילה" בעת המקרה.

25. בסעיף 4.5 המומחה ציין כי כשלושה חודשים טרם האירוע המנוף נבדק על ידי המהנדס שלמה בירנהק. תסקיר הבדיקה מצביע על מספר ליקויים, וביניהם "שחרור לילה לא תקין". המומחה ציין כי המהנדס בירנהק הבהיר לו כי המנגנון לא היה תקין למרות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

שאומי הבלם היו מותקנים במקומם. המומחה קבע כי על פי הסימוכין שהוצגו לפניו, כל הליקויים עליהם הצביע התסקיר של המהנדס בירנהק תוקנו על ידי חברת רמא טרם מועד האירוע, לרבות מנגנון שחרור הלילה.

26. בסעיף 4.6 המומחה קבע כי לנוכח האמור לעיל, יש לענות על השאלות הנוספות ועבר לדון בשאלה האם מפעיל העגורן ביצע שחרור לילה כדין.

27. בסעיף 4.7 המומחה ציין כי גם "מפעיל העגורן" אישר עת שנחקר על ידי משרד העבודה כי נכון למועד האירוע מערכת שחרור הבלם המיכני הייתה תקינה, ואומי השחרור היו במקומם. המומחה קבע שמצפיה בסרט שמתעד הקריסה "לא ניתן לקבוע חד משמעית אם הזרוע האופקית של העגורן הסתובבה או לא הסתובבה באופן חופשי סמוך לקריסה". המומחה ציין כי המהנדסים בורוביץ ושמש קבעו כי הזרוע הייתה קבועה ולא הסתובבה. המומחה צין כי המהנדס שמש הינו מומחה מטעם הנתבעים.

28. אולם, מעיון בסעיף 9 בחו"ד של המומחה שמש עולה כי הוא ביקר באתר בטרם פונה העגורן ומצא "בלם אחד במצב משוחרר ולבלם אחד לא נמצאה הידית". למרות האמור לעיל, המומחה שמש קבע כי הבלם לא שוחרר עובר לקריסה והעלה השערה שאלמוני שינה מצב הבלם לאחר התאונה. כמו כן, המומחה שמש, בשונה ממומחה בימ"ש, סבר שלרוח הייתה השפעה על הקריסה.

29. כאן המקום לציין כי מי מהמומחים לא צפה בקריסת המנוף בזמן אמת ולכן בימ"ש נשען לעניין התרשמות מהסרטון שתעד קריסת המנוף, אך ורק על חו"ד של המומחה מטעמו שכן רק הוא נחקר כאן.

30. בסעיף 4.8 המומחה ציין כי על פי דו"ח השרות המטאורולוגי מהירות הרוח באתר במועד הקריסה הייתה כ-140 קמ"ש בגובה של 60 מטר, וכ-130 קמ"ש בגובה של 40 מטר. המומחה קבע כי לפי התקנים והקריטריונים המקובלים, עגורן הבנוי נכונה, ושמערכותיו תקינות, אמור לעמוד בפני רוחות כאלה במצב של אי – פעילות, וזאת במידה והוא היה במצב של שחרור לילה.

31. בסעיף 4.9 המומחה דחה האפשרות כי גילו המתקדם של העגורן עלול היה להשפיע על יציבותו והגדיר אותה כלא סבירה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

32. בסעיף 4.10 המומחה קבע כי האפשרות שהמנוף קרס עקב רוח נקודתית יוצאת דופן "הינה בסבירות נמוכה ביותר".

33. המומחה נחקר ארוכות אודות חו"ד. לנוכח העובדה שמוחמד עמד בעדותו על כך שביצע "שחרור לילה כדין" והעובדה שמשרד העבודה לא הצליח לקבוע על יסוד מצב המנוף לאחר הקריסה אם טענה זו נכונה או לא, נותרה לפני בימ"ש קביעת המומחה כי מציפה בסרטון המתעד נפילת המנוף, לא ניתן לקבוע חד משמעית עם הזרוע האופקית הסתובבה או לא.

34. התובעת טענה בסעיף 6 לסיכומיה כי המנוף קרס עקב רשלנות השוכרת או המפעיל "זאת לנוכח ממצאי חקירת משרד הכלכלה והתעשייה ואף ממצאיו ומסקנותיו של מומחה בימ"ש בחו"ד". גם בסעיף 26 לסיכומיה היא קובעת נחרצות שמוחמד הוא "ללא כל ספק המזיק שמחדלו ורשלנותו הביאה לקריסת המנוף".

35. אולם, בשונה מהקביעות הנחרצות של התובעת, עורכת הדו"ח הממשלתי גב' גיישיס, שהסתייעה בחו"ד של המומחה ברוביץ', קבעה "שניתן לשער" שהסיבה היא אי שחרור הזרוע.

36. גם אם גב' גיישיס הייתה קובעת שהסיבה היא אי שחרור הזרוע, עדיין, ממצאי חקירה שערך משרד ממשלתי אינם בגדר פסיקה שיפוטית מחייבת. על התובעת היה להעיד העדים עליהם התבססה החקירה הממשלתית בהליך כאן ולאפשר לנתבעים לחקור אותם בדבר ממצאיהם. בימ"ש לא רשאי להסתמך על עדויות עדים רבים, כמפורט בדו"ח, והערכות המומחים ברוביץ' ושמש, שלא העידו ולא נחקרו בהליך כאן.

37. הדברים יפים גם לגבי ההסתמכות של התובעת על החקירה הממשלתית בסעיף 10 לסיכומיה שלטענתה מצביעה על כך שהמנוף היה תקין במועד האירוע.

38. כמו כן, הטענה בסעיף 31 לסיכומי התובעת כי מוחמד אינו מפעיל מנוסה לא הוכחה ואף לא עולה מדו"ח החקירה עליו חתמה גב' גיישיס.

39. כאן המקום לציין, שמצופה היה שהשאלה אם בוצע שחרור הזרוע, או לא, תיבדק על ידי בחינת חלקי המנוף לאחר קריסתו. הדו"ח הממשלתי מפנה לנספח י"ד שאמור לתאר הבדיקה. אולם, כאמור לעיל, בדיקה זאת, לא הובילה לקביעה לפיה הזרוע לא שוחררה, אלא ל"השערה" בלבד. לא זו אף זו, כאמור לעיל, המומחה שמש מצא בביקור באתר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

בטרם פונה המנוף שבלם אחד היה משוחרר ולגבי השני לא מצא ידית. ממצאים אלה, דווקא תומכים בגרסת הנתבעים. כאמור לעיל, המומחה שמש העלה השערה למעשה פלילי לכאורה של בידוי ראיות, אולם הטענה לא הוכחה.

40. בהעדר ממצאים המבוססים על בדיקת חלקי המנוף, לא היה באפשרותו של מומחה בימ"ש לקבוע אם המנופאי ביצע השחרור כנדרש.

41. התובעת טענה שמומחה בימ"ש קבע כי המנוף קרס כתוצאה מרשלנות של הנתבעים. אולם, טענה זו אינה מדויקת.

42. לאחר הדיון המפורט בסעיף 4 לחוו"ד, המומחה העמיד בסעיף 7.1 של חוו"ד זו מול זו שתי אפשרויות בלבד לקרות הקריסה. לעוצמת הרוח ייחס סבירות נמוכה כגורם לקרות הקריסה ואילו לאפשרות שהעגורן לא היה במצב של שחרור ייחס סבירות גבוהה, על אף שקודם לכן ציין בחוו"ד שלאחר שצפה בקריסת העגורן בסרטון, לא ניתן לקבוע חד משמעית שהזרוע לא הייתה חופשית..

43. כאמור לעיל, המומחה מטעם בימ"ש שלל האפשרות שמנגנון שחרור הלילה לא תוקן עובר למועד התאונה, תוך שהוא מסתמך על דו"ח שהכין הטכנאי שרון קניאס ביום 19.8.15, לפיו הוא תיקן התקלה במנגנון השחרור. המומחה ציין בסעיף 4.5 כי מפעיל העגורן אישר בחקירת התאונה כי מערכת שחרור הבלם המכני הייתה תקינה ואומי השחרור היו במקומם. אולם, מכיוון שמפעיל העגורן לא גילה את התקלה במנגנון, לפני ביצוע הבדיקה התקופתית בה אותרה התקלה, לא ברור כיצד ידע לאשר שאכן תוקנה.

44. כמו כן, הטכנאי קניאס לא העיד בהליך זה ולכן נותר ספק, אם אכן תיקן כהלכה הליקוי במנגנון השחרור. ספק זה התגבר לנוכח העובדה שדו"ח התקינות שהפיקה רמא נושא תאריך 18.8.15, ואילו על פי תעודת המשלוח עליה חתם הטכנאי קניאס התיקון נעשה לכאורה ביום 19.8.15.

45. כמו כן, מעיון בחקירת המומחה בעמוד 173 אכן עולה ספק כטענת השוכרת בסעיף 21 לסיכומיה, מהו אותו מסמך נוסף עליו התבסס כדי לקבוע שרמא ביצעה התיקון כהלכה.

46. לכן, על אף האמור בסעיף 7.1 לחוו"ד, בימ"ש קובע שהתובעת לא הוכיחה שמחדל של השוכרת או של מוחמד הוא שגרם לקריסת המנוף ולא תיקון לקוי של מנגנון השחרור. זאת, במיוחד לנוכח העובדה שהטכנאי קניאס לא העיד כאן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

האם על השוכרת לשלם לתובעת שווי המנוף ודמי שכירות עד תום תקופת השכירות מכח התחייבות חוזית ?

47. התובעת טענה שעל השוכרת לשלם לה דמי שכירות עד תום תקופת השכירות. הנתבעת טענה בתגובה בסעיף 7 לסיכומיה כי מרגע שהמנוף קרס ויצא מכלל שימוש, אין מקום לחייב אותה לשלם עבור שכירת מנוף שאינו קיים בפועל. עמדה זו מקובלת על בימ"ש.

48. התובעת טענה שהשוכרת התחייבה בסעיף 9.5 לחוזה לשלם לה **"במקרה של אובדן העגורן בשל גניבה או כל סיבה אחרת"**, את ערכו המלא, לרבות, יתרת תקופת השכירות.

49. על פי סעיף 3.1 לחוזה, תקופת השכירות הוגבלה לעשרה חודשים. על פי סעיף 3.2 תקופת השכירות החלה ביום 1.11.14 ומכאן שהסתיימה ביום 1.9.15. מכאן גם שהקריסה ארעה בתקופת האופציה.

50. השוכרת טענה בסעיף 30 לסיכומיה כי על פי סעיף 3.3 הייתה רשאית להאריך תקופת השכירות **"עד 16 חודשים, או חלק ממנה"**. השוכרת טענה שתקופת האופציה הסתיימה ביום האירוע שכן המנוף יצא מכלל פעולה. לחלופין טענה שעליה לשלם לכל היותר בגין 45 ימים כנדרש בסעיף 3.3 לעניין המועד בו היה עליה להודיע שאינה מעוניינת בתקופת האופציה.

51. לנוכח הניסוח של תקופת האופציה, עולה שלא הוכח כי סוכם שתכלול מלוא 16 החודשים כמשתמע מטענת התובעת בתובענה. בהעדר ראיה לגבי התקופה שסוכמה, הספק פועל לטובת השוכרת. זאת, גם לנוכח הניסוח הגורף של סעיף 9.5 להסכם לפיו חבות השוכרת ל"אובדן" קמה **"בשל גניבה או כל סיבה אחרת"**.

52. כאן המקום לציין שהתובעת לא כללה במכתב הדרישה ששלחה אל השוכרת תשלום דמי השכירות עד תום התקופה. עובדה זו מלמדת שגם היא סברה בזמן אמת כי נותר חוב בגין יתרת דמי השכירות. לא זו אף זו, במכתב הדרישה (נספח 4), התובעת עמדה בסעיפים 5 ו- 6, על פרוט התחייבויות לגבי חיובים שונים בסכומים נמוכים באופן משמעותי, שעה שבכתב התביעה טענה לחוב בגין מאות אלפי ₪ בגין יתרת דמי שכירות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 35582-06-18 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

האם התובעת התחייבה לבטח המנוף ?

53. למרות הקביעות הקודמות, גם אם בימ"ש היה מקבל טענות התובעת כי הנתבעים גרמו לקריסת המנוף, וכי יש לפרש סעיף 9.5 כך שעל השוכר לשלם למשכיר שווי המנוף, ודמי שכירות עד תום 16 חודשי תקופת אופציה, עקב יציאת המנוף מכלל פעולה, ללא קשר לסיבה לכך, עדיין עומדת לנתבעים טענה נוספת ולפיה התובעת לקחה על עצמה לבטח המנוף מפני הסיכון שהתממש בפועל, דהיינו, בביטוח צמ"ה.
54. בימ"ש הגדיר המחלוקת בעניין שאלת האחריות לעריכת ביטוח צמ"ה על פי החוזה בדיון השלישי כלהלן :
55. לגרסת התובעת התוספת בכתב יד בס' 6.3.3 בחוזה נעשתה ללא הסכמת התובעת לאחר שהנוסח המודפס נשלח לשוכרת וכאשר היא קיבלה בחזרה את העותק מהשוכרת היא לא שמה לב שהשוכרת הוסיפה הערה בכתב יד בס' 6.3.3 ומכאן שמעולם לא לקחה על עצמה לשאת בעלות ביטוח צמ"ה ולבטח המנוף בהתאם.
56. גרסת השוכרת היא שס' 6.3.3 מתעד הסכמת הצדדים לפיה התובעת תבצע את הביטוח עבור צמ"ה, שבר מכני וקצר חשמלי והיא תומכת טענה זו בנוסח סעיף 6.5 לפיו אין חובה לבטח בשבר מכני בקצר חשמלי להבדיל מביטוח צמ"ה ובמידה והשוכרת תבקש להפעיל אופציה זו אזי תהיה תוספת מחיר כנקוב בס' 6.5 וכן ההסכמה מתכתבת עם תוכן ס' 6.7 שלפיה נגזר מחיר העגורן לצרכי הביטוח מגובה הסכום שבו תישא השוכרת וגם מתכתב עם החשבונית בה היא חוייבה באותו סכום במדויק רק עבור שבר מכני וקצר חשמלי ולא בגין צמ"ה.
57. התובעת טענה בסעיף 9 לסיכומיה כי השוכרת "לא רכשה (בין היתר משום שהתובעת גם לא מוכרת ולא מתיימרת למכור ו/או לממן) ביטוח צ.מ.ה, אלא שבהתאם להסכם השכירות". השוכרת "רכשה מאת התובעת אך ורק שירות אחריות למוצר, דהיינו "שירות תיקונים לשבר מכאני/ קצר חשמלי".
58. עוד טענה התובעת כי "למעשה בשל השינויים הרבים" שערכה השוכרת בחוזה, ובכתב ידה, אשר "למעשה שינו את מהותו של ההסכם בכל הנוגע" למחלוקת "אזי יש לפרש התיקונים והשינויים בחוזה" כנגד השוכרת, עורכת השינויים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

59. חקירת מנהל התובעת העלתה שהוא מנהל עסקים בקנה מידה רב לבד, ללא העזרות בעובדים נוספים לצורך ניהול מו"מ לקראת חתימת הסכמי שכירות וגם לא בעו"ד.
60. מחקירת מנהלי התובעת והשוכרת, עלה שהמו"מ עובר לחתימת החוזה התנהל ישירות בין מנהל התובעת ובין מנהל השוכרת באמצעות שיחת טלפון כאשר כל אחד מעיין בטיטא שהוחלפה. לתובעת לא היה מענה מניח הדעת מדוע תוכן סעיף 6.3.3 לחוזה עומד בסתירה לגרסתה לפיה לא התחייבה לבטח המנוף כנגד האירוע שהתרחש בפועל.
61. כך קובע סעיף 6.3.3 :
- "ביטוח צמה לרבות נזק בזדון, שבר מכני וקצר חשמלי (עד כאן הנוסח מודפס וההמשך נכתב בכתב יד) יבוצע ע"י וע"ח המשכירה".**
62. מכאן שעל התובעת היה לבטח המנוף ועל חשבונה כנגד הסיכון והנזק שהתרחש בפועל, אך היא חדלה לעשות כן ובדיעבד מנסה בניגוד לתוכן ההסכם לשפר מצבה לעומת ההסכמה החוזית.
63. התובעת טענה שיש לפרש ההסכם על פי גרסתה.
64. סעיף 25 לחוק החוזים (כללי) התשל"ג – 1973 (להלן: "חוק החוזים") קובע כללי פרשנות כלהלן :
- "(א) חוזה יפורש לפי אומד דעתם של הצדדים, כפי שהוא משתמע מתוך החוזה ומנסיבות העניין, ואולם אם אומד דעתם של הצדדים משתמע במפורש מלשון החוזה, יפורש החוזה בהתאם ללשונו.**
- (ב) חוזה הניתן לפירושים שונים, פירוש המקיים אותו עדיף על פירוש שלפיו הוא בטל.**
- (1ב) חוזה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחוזה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו.**
- (ג) ביטויים ותניות בחוזה שנוהגים להשתמש בהם בחוזים מאותו סוג יפורשו לפי המשמעות הנודעת להם באותם חוזים."**

65. למרות שתוכנו של סעיף 6.3.3 ברור, למעלה מן הדרוש בימ"ש קובע כי גם אם יש צורך להדרש לפרשנות, אין בכך כדי לסייע לתובעת. החוזה הוכן על ידי התובעת ולה היה הכח להכתיב תנאי החוזה. לכן, גם על פי סעיף 25 (ב), ככל שיש צורך להדרש לשתי פרשנויות,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

ובימ"ש דוחה הטענה שהדברים אינם ברורים מאליהם, פרשנות השוכרת עדיפה על פרשנות התובעת.

66. בימ"ש דוחה טענת התובעת בסעיף 21 לפיה יש לפרש כנגד "הצד ששלט" ככל שכוונת התובעת שהשוכרת היא הצד "ששלט". ככל ששוק השכרת המנופים הוא שוק בו השוכרים נהנים מהיצע רחב ו"שולטים" ביד רמה בשוק ומכתיבים דרישותיהם, זו טענה עובדתית שעל התובעת היה להוכיח.

67. בימ"ש דוחה הטענה של התובעת בסעיפים 22 ו- 24 לסיכומיה לפיה על בימ"ש לזקוף לחובת השוכרת השינויים הרבים שיזמה בחוזה. החוזה מבוסס על תבנית קבועה שערכה התובעת, לטענת מנהלה בעדותו, על יסוד "צלקות עבר" באופן שאמור לשרת את עניינה של התובעת. לכן, אך ברור וטבעי שהשוכר יבקש לבצע שינויים בחוזה שהוכן על ידי המשכיר.

68. כמו כן, מעיון בחוזה עולה שהנוסח המודפס הקבוע של חוזה התובעת קובע ברישא של סעיף 6.3 כי "השוכר מתחייב לערוך על חשבונו את הביטוחים הבאים" ומונה אחת לאחת הביטוחים שעל השוכר לערוך על חשבונו.

69. הצדדים מצאו לשנות את הוראת סעיף 6.3 בכתב יד ולקבוע בעניין ביטוח צמ"ה, שבר מכני וקצר חשמלי, הסדר שונה מההסדר הקבוע.

70. אם היה ספק לגבי מודעות התובעת לשינוי בכתב יד בסעיף 6.3.3, הרי הצדדים הפנו לשינוי בסעיף 6.3.3 מהנוסח הקבוע, בסעיף 6.6 בו הם מפנים, שוב, בכתב יד, לשינוי של סעיף 6.3.3 וכותבים "למעט הביטוח המפורט בסעיף 6.3.3 לעיל".

71. תמיכה נוספת בעמדת השוכרת, בימ"ש מוצא בסעיף 6.5 לפיו אין חובה לבטח בשבר מכני / בקצר חשמלי להבדיל מביטוח צמ"ה ובמידה והשוכרת תבקש להפעיל אופציה זו אזי תהיה תוספת מחיר כנקוב בס' 6.5.

72. כמו כן, ההסכמה מתכתבת עם תוכן ס' 6.7 לפיו נגזר מחיר העגורן לצרכי הביטוח מגובה הסכום שבו תישא השוכרת וגם מתכתב עם החשבונית בה היא חוייבה באותו סכום במדויק רק עבור שבר מכני וקצר חשמלי ולא בגין צמ"ה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

73. התובעת טענה בסעיף 17 לסיכומיה כי השוכרת לא שילמה "דבר וחצי דבר לבטוח צמה". אולם, על פי ההסכמה החוזית היא לא אמורה לשלם עבור ביטוח צמה.

74. מכאן שבהתאם להסכמה, על התובעת היה לבטח בגין צמ"ה על חשבונה. בימ"ש דוחה הטענה של התובעת בסעיף 13 לסיכומיה כי לא נסתרה טענתה ש"לא התיימרה לעשות או ו/או לשאת על עצמה מחויבות לעריכת (מימון) פוליסה ציוד מכני הנדסה (ביטוח צמה) ונזק בזדון" ואף האשימה השוכרת בהתפלפלות. אולם, המתפלפלת כאן היא דווקא התובעת שמנסה לטעון טענה שעומדת בסתירה ברורה לתוכן ההסכמה החוזית הכתובה.

75. עוד טענה התובעת כי "מעולם" לא סוכם כך בעבר. לעניין זה ראה גם טיעוניה בסעיפים 14 ו- 15 לסיכומיה. אם לא הייתה הסכמה ברורה בכתב, יתכן והיה על בימ"ש להזדקק להשלמת פרטים לפי סעיף 26 לחוק החוזים. אולם, ההסכמה נכתבה במפורש ובכתב יד. יש לייחס לתוספת בכתב יד עדיפות על פני נוסח קבוע ומודפס שלעיתים הצדדים אינם ערים למלוא תוכנו.

76. התובעת מעלה בסעיף 18 לסיכומיה מספר שאלות לגבי ההיבט המסחרי הכלכלי של הסכמת הצדדים. אין די בהעלאת שאלות, כדי לסתור תוכן חוזי כתוב.

77. כמו כן, התובעת טוענת כי אין אזכור בחשבונית השירות בדבר ביטוח הצמ"ה. מכיוון שהתובעת לקחה על עצמה לבטח ביטוח צמ"ה רכוש שלה, בימ"ש לא רואה בטענה זו כדי להביא למסקנה שתשלול נוסח ההסכמה החוזית הכתובה.

78. התובעת טענה בסעיף 19 לסיכומיה כי יש קושי לגבי ניסוח סעיף 6.6 ביחס לשינוי סעיף 6.3.3. אולם, גם אם יש קושי כטענתה, סעיף 6.6 מתכתב עם סעיף 6.3.3 שכן מזכיר את השינוי בסעיף 6.3.3 במפורש וקובע כי התובעת תישא בהשתתפות העצמית בשל הביטוחים שתערוך על פי סעיף 6.3.3 ולא השוכרת.

79. התובעת טענה שגרסת השוכרת אינה תואמת סעיף 7.1. בימ"ש דוחה טענת התובעת כי סעיף זה סותר הסכמת הצדדים. זאת, מכיוון שסעיף זה אינו נוגע לסוגיה הביטוחית. ברי שאם מתרחש אירוע ביטוחי, אין אפשרות למלא אחר הוראת סעיף זה בדבר החזרת "הציוד... כשהוא במצב תקין".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

80. בימ"ש דוחה טענת התובעת בסעיף 23 לסיכומיה לגבי "אי בהירות". בימ"ש קובע כי ההסכמה המהותית לגבי האחריות לעריכת ומימון ביטוח הצמ"ה ברורה ובהירה, ואף נשענת על מספר הוראות וראיות שמשתלבות זו בזו.

81. כמו כן, כטענת השוכרת בסעיף 8 לסיכומיה, התובעת פנתה בכתב בשיהוי ניכר אל השוכרת ובאותה פניה לא טענה בדבר חובת השוכרת לבטח המנוף. כאשר השוכרת ענתה לדרישת התובעת לתשלום בגין הנזק כי על התובעת היה לבטח המנוף בביטוח צמ"ה, התובעת לא ענתה לפניה זו. מצופה היה שהתובעת תענה מידיית את שטענה בנחרצות בתביעה זו בשיהוי ניכר.

82. לא זו אף זו, התובעת טענה בסעיף 22 לכתב התביעה המתוקן שהשוכרת הכניסה בחוזה שינויים ש"נציג התובעת לא היה מודע אליהם, ובכך למעשה לא נתנה התובעת הסכמתה לשינויים אלה".

83. אולם, בעת חקירת "נציג התובעת" בעמוד 32 משורה 18 הוא חזר בו מטענה זו :
"כב' הש' הדר: יש פה, יש פה דו שיח לא ברור. אני מבין מהשאלות של עורך הדין הנכבד שבאיזשהו שלב אתה אמרת שיש פה משהו בחוזה שמישהו הוסיף שלא על דעתך? אמרת בכלל טענה כזו?
העד, מר ברבי: חשבתי ככה, הסתכלתי בכל הזה שלי וראיתי שזה נכון, שזה ככה, אבל זה מה שהיה,
כב' הש' הדר: זאת אומרת בהתחלה חשבת, אבל היום אתה לא חושב ככה?
העד, מר ברבי: לא."

84. בימ"ש קובע כי הצדדים סיכמו שהתובעת תערוך על חשבונה ביטוח צמ"ה. אולם, מנהל התובעת שעוסק באופן אישי במשאים ומתנים לגבי השכרת המנופים הרבים של התובעת (ראו המשך עדותו בעמוד 32) שכח זאת. מסקנה זו משתלבת עם גרסתו בעמוד 28 בשורה 32 לפיה עורכים הביטוח רק לאחר שמציבים המנוף ועורכים טסט. מכאן שבפער הזמנים בין החתימה על החוזה ועד המועד שבו יש לערוך הביטוח, אך טבעי ואנושי, שלמרות שהכחיש זאת, הוא שכח, או "פספס" כלשונו, שבשונה מהמצב בחוזים אחרים, על פי החוזה עם השוכרת, עליו לערוך הביטוח.

85. לכן, בימ"ש דוחה התביעה הן לעניין שווי המנוף והן לעניין ימיה השכירות, או כל נזק אחר שנגרם כתוצאה מקריסת המנוף, שאמור היה להיות משולם לתובעת על ידי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

מבטח, ככל שהייתה מבטחת המנוף, כפי חובתה החוזית ובשים לב שלקחה על עצמה בסעיף 6.6 לשאת בעלות ההשתתפות העצמית.

טענת התובעת לגבי תביעת שיפוי

86. התובעת טענה בסעיף 33 לסיכומיה כי השוכרת מתחכמת שכן גם אם היה ביטוח צמ"ה, הייתה מוגשת נגדה תביעת שיבוב. ראשית, אם הייתה מוגשת תביעת שיבוב, אין לדעת מראש כיצד הייתה מסתיימת, ושנית וחשוב מכל, בימ"ש זה עסק בתביעת התובעת ולא בתביעת שיבוב של מבטח.

שווי המנוף

87. לנוכח המסקנות עד כה, לא היה מקום להדרש גם למחלוקת בעניין שווי המנוף, או כל נזק תוצאתי אחר. זאת, בשים לב שלפי סעיף 6.6 לחוזה, בביטוח צמ"ה על התובעת היה לשאת גם בהשתתפות העצמית, אילו הייתה עורכת הביטוח.

טענות נוספות לחוב שאינן נוגעות לקריסה

88. התובעת טענה שהשוכרת חבה לה עובר למועד הקריסה בגין עבודות התובעת בפנים קבינה – 8,762 ₪ ובגין יתרת תשלום חוב – 720,4 ₪. השוכרת דחתה הטענות בכתב ההגנה.

89. הטענות עלו כבר בפניה הראשונה של התובעת אל השוכרת. הנתבעת התייחסה אליהן בסעיף 8 בתשובתה לאותה פניה. לגבי העבודה בקבינה טענה שלא הוכח שבוצעה העבודה הנטענת וביקשה תעודת עבודה. לגבי החוב הנוסף טענה שהתובעת דרשה תשלום בסך של 13,000 ₪, אך היא אישרה תשלום בסך של 9,000 ₪ אותו שילמה.

90. בעניין העבודה בקבינה, התובעת לא מצאה לצרף לחשבונית המס (נספח 8), התעודות הנזכרות בעמודה הימנית בחשבונית שאמורות לתמוך בטענתה לביצוע העבודה ולכן בימ"ש דוחה התביעה בעניין זה.

91. בעניין חשבונית המס שאמורה לבסס הטענה לחוב בגין הגבהת עגורן (נספח 9), לא הובאה ראיה לגבי הסכמה על גובה התמורה בגין עבודה זו. כל צד טען לתמורה אחרת שסוכמה ולכן בימ"ש קובע כי לא הוכח שיש לקבל עמדת התובעת דווקא ולכן דוחה התביעה גם בעניין זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 18-06-35582 דנס מנופים בע"מ נ' עומר הנדסה ובניה (1986) בע"מ ואח'

בימ"ש דוחה התביעה

92. אשר על כן, בימ"ש דוחה התביעה במלואה.

דיון בהוצאות

93. בשים לב לסכום התביעה שבימ"ש דחה יש לפסוק הוצאות בסדר גודל הולם.

94. השוכרת עמדה במוקד המחלוקת עם התובעת ולכן בימ"ש מחייב התובעת לשלם לה שכ"ט ב"כ בסך של 40,000 ₪.

95. מוחמד צורף כנתבע בעת הגשת התביעה המתקנת ומעורבותו במשפט הייתה מצומצמת גם אם הסיכון לו היה חשוף היה רב. לכן, מחייב התובעת לשלם לו שכ"ט ב"כ בסך של 20,000 ₪.

96. לנוכח ממצאי חו"ד של המומחה מטעם בימ"ש, כל צד יישא בהוצאותיו.

סוף דבר

97. בימ"ש דוחה התביעה ומחייב התובעת לשלם לשוכרת שכ"ט ב"כ בסך של 40,000 ₪ ולמוחמד שכ"ט בסך של 20,000 ₪, צמודים בתוספת רבית כדין ממועד מתן פסק הדין ועד מועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ד אלול תש"פ, 13 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט